

**A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének
5/2013. (III. 4.) számú ajánlása a befektetési szolgáltatási tevékenységet nyújtó
intézményeknek az ügyfél számára hátrányt okozó érdek-összeütközések
megelőzéséről**

I. Az ajánlás célja és hatálya

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (**Felügyelet**) által kiadott **ajánlások általános célja** a Felügyelet hatáskörébe utalt jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése érdekében a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése. A Felügyelet által kiadott ajánlások a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseken, mint minimum követelményeken felül fogalmaznak meg az egységes jogalkalmazást elősegítő elvárásokat. Az ajánlásnak a pénzügyi szervezetekre nézve kötelező ereje ugyan nincs, ugyanakkor az ajánlásban foglalt elvárások követését, illetve az ahhoz történő igazodást a Felügyelet ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri.

Jelen **ajánlás célja**, hogy az ügyfél számára hátrányt okozó érdek-összeütközések azonosítását, kezelését, megelőzését szolgáló eljárások hatékonyan épüljenek be a befektetési szolgáltatási tevékenységet nyújtó intézmények napi működésébe; valamint integráns részét képezzék az intézmény szabályozási, folyamatszervezési és ellenőrzési gyakorlatának. Az ajánlásban foglalt elvárások követése hozzájárul a befektetési szolgáltatási tevékenységet nyújtó intézmények és ügyfelek közötti bizalom erősítéséhez, a bizalom megerősítése a fogyasztók alapvető érdekei mellett a pénzügyi szervezetek célkitűzéseit is szolgálja.

Jelen **ajánlás címzettjei** azok a pénzügyi szervezetek, melyek a vonatkozó jogszabályok felhatalmazása alapján befektetési szolgáltatási tevékenységi engedéllyel rendelkeznek és ennek alapján befektetési szolgáltatási és azt kiegészítő szolgáltatási tevékenységet végeznek (**Szolgáltató**).

Az ajánlás alkalmazása szempontjából ügyfélnek minősül valamennyi személy vagy szervezet, aki/amely az adott társasággal létesített jogviszony alapján az engedélyezett tevékenységekkel összefüggésben befektetési szolgáltatást és/vagy kiegészítő szolgáltatást vesz igénybe.

A befektetési szolgáltatási tevékenységre vonatkozó normaanyagot különösen az alábbi **jogszabályhelyek** tartalmazzák, így a jelen ajánlás az ott megfogalmazottak tekintetében kíván követendő jogalkalmazói gyakorlatot megfogalmazni, ugyanakkor az a hivatkozott jogszabályok rendelkezéseit nem érinti:

- a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bszt.) 61.§ (2) bekezdése (öszközések);
- a Bszt. 108-109. §-ai (a vezető állású személyek, alkalmazottak és egyéb érintett személyek saját ügyletei);
- a Bszt. 110. §-a (összeférhetetlenség);
- a Bszt. 76-77. §-ai (befektetés elemzés);

- a Bszt. 65.§-a (allokáció).

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre nem kíván visszautalni az elvek és elvárások megfogalmazásakor, amennyiben tehát a jogszabályok azokon túlmutató követelményeket írnak elő, az ezeknek való megfelelést a Felügyelet természetesen továbbra is elvárja.

Az érintett témában korábban a Felügyelet még nem adott ki ajánlást.

II. Preambulum

Tekintettel a befektetési szolgáltatási tevékenység sajátosságaira, a Felügyelet által jelen ajánlásban felsorakoztatott elvárások két főbb téma köré csoportosulnak. Ezek egyrészt az **érdek-összeütközés helyzetek azonosítása és kezelése**, másrészt a **nyilvántartási rendszerek kialakítása**. A Felügyelet jelen ajánlásában e főbb témakörökön belül fektet le **alapelveket**, melyek **vastagon szedve** szerepelnek. Ezen alapelvekben kerültek megfogalmazásra a Szolgáltatókkal szemben támasztott Felügyeleti elvárások, amelyek betartása érdekében a javasolt magatartásokat a sorszámozott pontok tartalmazzák.

A Felügyelet elvárja a Szolgáltatótól, hogy a jelen ajánlásnak való megfelelés érdekében alkalmazott **megoldások**, illetve az arra fordított **erőforrások álljanak arányban** a folytatott tevékenységekkel, a **szervezeti struktúra összetettségével**.

III. Összeférhetlenségi helyzetek azonosítása és kezelése

III/I. Alapelv:

A Felügyelet potenciális összeférhetlenségként értelmez minden a Szolgáltató és az ügyfelei, a Szolgáltató egyes ügyfelei vagy a Szolgáltató alkalmazottja, vezető állású személye és az ügyfél közötti érdek-összeütközést.

1. A Felügyelet elismeri azt a tényt, hogy az üzleti életben a kölcsönösen előnyös együttműködés mellett érdek-összeütközések is jelen vannak, azonban kiemelten fontosnak tartja, hogy a Szolgáltató ezen *érdek-összeütközéseket felismerje, dokumentált módon kezelje, és szabályzataival, gyakorlatával megakadályozza, hogy az érdek-összeütközések összeférhetlenséget eredményezzenek.*
2. A Felügyelet értelmezésében a Szolgáltató és az ügyfél közötti érdek-összeütközés azonosítása szempontjából Szolgáltatónak kell tekinteni a Szolgáltatóval azonos üzleti csoportba tartozókat, amennyiben azok a nyújtott befektetési szolgáltatás szempontjából érdekelt félnek minősülnek.
 - a. Jelen ajánlás vonatkozásában azonos üzleti csoportba tartozónak minősülnek az azonos konszolidációs körbe tartozó vállalkozások, így különösen a Szolgáltató leányvállalatai, anyavállalata illetve az anyavállalatának a leányvállalatai.
 - b. Jelen ajánlás vonatkozásában érdekelt félnek minősülnek a befektetési szolgáltatás nyújtásában partnerként, végrehajtóként, piacműködtetőként vagy kibocsátóként érdekelt felek.
3. A Felügyelet értelmezésében a Szolgáltató alkalmazottja és az ügyfél közötti érdek-összeütközés azonosítása szempontjából Szolgáltatónak kell tekinteni a Szolgáltatóval kötött kiszervezésre, közvetítői tevékenység végzésére vonatkozó megállapodás alapján a kiszervezést,

közvetítést végzőt, és a Szolgáltató alkalmazottjának kell tekinteni a Szolgáltató nevében az adott ügylet vonatkozásában ténylegesen eljáró személyeket.

- a. Jelen ajánlás vonatkozásában ténylegesen eljáró személynek kell tekinteni azt a személyt, aki a befektetési tanácsadásban, a megbízás felvételében és továbbításában vagy végrehajtásában ténylegesen részt vesz, az ügyféllel kapcsolatba került.
 - b. Jelen ajánlás vonatkozásában ténylegesen eljáró személynek kell tekinteni azokat a személyeket is, akik az ügyfél megbízásaira vonatkozó adatokhoz hozzáférhetnek függetlenül attól, hogy az ügyféllel kapcsolatba kerültek e.
4. A Felügyelet álláspontja szerint nem elég az összeférhetlenség megállapításához, ha a Szolgáltató előnyhöz juthat vagy veszteséget kerülhet el, amennyiben emellett nem áll fenn az ügyfél *valószínűsíthető hátránya*, illetve abban az esetben, ha egy ügyfél előnyhöz juthat vagy veszteséget kerülhet el, amennyiben emellett nem áll fenn egy másik ügyfél, ügyfélcsoport valószínűsíthető hátránya.
5. Az összeférhetlenséghez vezető érdek-összeütközések és a valószínűsíthető hátrányok feltárása a Szolgáltató feladata és felelőssége, de *az eljárásai során a Felügyelet valószínűsíthető hátrányként értelmez:*
- minden olyan a saját számlás kereskedés keretében a Szolgáltató és az ügyfele, illetve portfóliókezelés tekintetében a Szolgáltató egyes ügyfelei között megvalósult tranzakciót, amikor *a hátrány nagy bizonyosságú bekövetkeztére az ismert piaci folyamatok alapján számítani lehet*, ide nem értve az üzletmenet folytonossága és az ügyfelek kiszolgálásának a biztosítása érdekében a saját számlán csupán technikailag átvezetett tranzakciókat (pl. árjegyzői tevékenység);
 - minden olyan, befektetési tanácsadáshoz kapcsolódó, megbízás alapján vagy a portfóliókezelés keretében megvalósuló, egymással versengő és azonos eszközkategóriába tartozó pénzügyi eszközökre vonatkozó tranzakciót, amelyek vonatkozásában a forgalom után a Szolgáltató ösztönzőt kér vagy fogad el, és *az ösztönző mértéke vagy kiszámításának a módja a szolgáltatásnyújtás előtt nem került az ügyfél részére feltárára*;
 - minden olyan, befektetési tanácsadáshoz kapcsolódó, megbízás alapján vagy a portfóliókezelés keretében megvalósuló, egymással versengő és azonos eszközkategóriába tartozó pénzügyi eszközökre vonatkozó tranzakciót, amelyek vonatkozásában egy vagy több termék *a Szolgáltatóhoz, illetve a Szolgáltatóval azonos üzleti csoportba tartozó kibocsátóhoz vagy alapkezelőhöz köthető és ennek a ténye a szolgáltatásnyújtás előtt nem került az ügyfél részére feltárára*.
6. A valószínűsíthető hátránytól függetlenül összeférhetlenségként kell kezelni azon eseteket is, amikor a Szolgáltató, vagy alkalmazottja – *bennfentes információval visszaélve* – jogosulatlan előnyt szerezhetnek, függetlenül attól, hogy érheti-e emiatt a Szolgáltató másik ügyfelét, vagy harmadik személyt veszteség.
7. A Felügyelet potenciális összeférhetlenségként értelmez minden olyan esetet, amikor a Szolgáltató alkalmazottja a Szolgáltató ügyfelének a számlája felett rendelkezési jogot kap.

- a. Jelen ajánlás vonatkozásában rendelkezési jognak kell tekinteni pénzügyi eszköz pozíciónak az ügyfél kockázatára, az ügyfél egyedi hozzájárulása nélkül történő felvételét, ideértve különösen az értékpapír vásárlást, értékesítést, de ide nem értve a letétkezeléshez kapcsolódó funkciókat (pl.: osztalékfizetés).
- b. Jelen ajánlás vonatkozásában az ügyintéző közeli hozzátartozójának és az ügyintézővel közös háztartásban élők számlája feletti rendelkezési jog gyakorlását az ügyintéző saját ügyletének kell tekinteni és ezen ügyletek vonatkozásában a III/V. Alapelvnel írtak az irányadó elvárások.

III/II. Alapelv:

Az érdek-összeütközések azonosításának hatékonysága érdekében a Felügyelet elvart magatartásnak tekinti, hogy minden Szolgáltató teljes körűen tekintse át a nyújtott befektetési szolgáltatásokra és a kínált pénzügyi eszközökre irányuló tevékenységét, hitelintézeti befektetési szolgáltatók esetében a nyújtott releváns pénzügyi szolgáltatásokat is beleértve. Ennek során a Szolgáltató vegye figyelembe az üzleti vonalakat, a szervezetben belüli munkafolyamatokat, az egyes munkafolyamatok elkülönítettségét és a folyamatokba épített kontroll funkciókat.

8. A Felügyelet elvárja, hogy a Szolgáltató az érdek-összeütközés kialakulásához vezető helyzeteket legalább az alábbi három szempont szerint vizsgálja meg:

- fogyasztóvédelmi szempontból, különös tekintettel a Szolgáltató és az ügyfél között fennálló információs aszimmetriára;
- piacfelügyeleti szempontból, kitérve a bennfentes információkkal való visszaélés vizsgálatára;
- prudenciális szempontból, különös tekintettel a folyamatszervezés nem kellő hatékonyságára, a belső ellenőrzési rendszer, vagy a belső eljárásrendek hiányosságaira visszavezethető visszaélésekre.

9. Az érdek-összeütközések azonosítása kapcsán azokat a pénzügyi szolgáltatásokat kell jelen ajánlás szempontjából relevánsnak tekinteni, mely szolgáltatások nyújtása kapcsán a Szolgáltató vagy a Szolgáltató alkalmazottja bennfentes információnak minősülő adatokhoz férhet hozzá, kiemelten kezelve az értékpapír kibocsátók pénzügyi, jövedelmezőségi helyzetére vonatkozó információkat.

10. A Felügyelet követendő gyakorlatnak tekinti, hogy a Szolgáltató az információs aszimmetriát a Szolgáltató és az ügyfél között alapesetben meglévő érdek-összeütközésként értékelje, és az összeférhetetlenségi politikában kezelje.

11. A Felügyelet elvart magatartásnak tekinti, hogy a Szolgáltató olyan eljárásokat alkalmazzon, amelyek alkalmasak ezen aszimmetria csökkentésére (előzetes tájékoztatás, MiFID tesztek).

12. A lakossági ügyfél kategóriába sorolt ügyfelek esetén a Felügyelet elvárja és az információs aszimmetriát az előzetes tájékoztatás keretében csökkentő technikának tekinti az ügyfél részére átadott:

- saját számlás kereskedés és befektetési tanácsadás keretében – ide nem értve az üzletmenet folytonossága és az ügyfelek kiszolgálásának a biztosítása érdekében a saját számlán csupán

technikailag átvezetett tranzakciókat – az ügylet kockázatára, a várható kifizetésekre, az egyes kifizetési események bekövetkezési valószínűségére vonatkozó adatokat;

- bizományosi ügyletek és befektetési tanácsadás vonatkozásában a lehetséges végrehajtási helyszínekre, a végrehajtás díjára, a kapott ösztönzőkre vonatkozó adatokat;
- portfóliókezelés vonatkozásában az adott portfólióba elhelyezhető eszközökre, ezen eszközök kockázatára, ezen eszközökhöz köthető ösztönzőkre vonatkozó adatokat.

13. A Felügyelet értelmezésében bennfentes információkkal való visszaéléshez jellemzően azok a helyzetek vezethetnek, amikor a Szolgáltató az egyik ügyfelének nyújtott befektetési szolgáltatás, kiegészítő szolgáltatás, vagy pénzügyi szolgáltatás során olyan információhoz jut, amely információ a piaci szereplők széles köre számára nem elérhető, és amelynek birtokában lehetősége nyílik arra, hogy saját maga, az információ birtokában lévő alkalmazottja vagy egy másik ügyfele részére jogosulatlan anyagi előnyt érjen el. A Felügyelet a Szolgáltató által felvett megbízást is bennfentes információnak tekinti.

14. Összhangban a PSZÁF elnökének 2/2002. számú, a pénzügyi és a befektetési szolgáltatási tevékenység elkülönítéséről szóló módszertani útmutatójában, illetve a PSZÁF Felügyeleti Tanácsának 11/2006. (XII.14.) számú, a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről szóló ajánlásban foglaltakkal a Felügyelet elvárja, hogy a Szolgáltató tegyen meg mindent a bennfentes információkkal való visszaélés megakadályozása érdekében.

15. A Felügyelet elvárt magatartásnak tekinti, hogy a potenciálisan összeférhetlenséget eredményező helyzetek feltérképezése során a Szolgáltató felmérje a szervezeti egységek elkülönültségét, az információáramlás csatornáit. A Szolgáltató mérje fel továbbá, hogy a folyamatba épített kontroll funkciók alkalmasak-e az információ áramlások nyomon követésére, az egyes szervezeti egységek közötti illetéktelen információáramlások megakadályozására.

III/III. Alapelv:

A Felügyelet értelmezése alapján az eljárásrendek (végrehajtási politika, összeférhetlenségi politika, „kínai fal” szabályzat, személyes üzleti tevékenység szabályzat, magatartási és etikai kódexek, javadalmazási politika) együttesen jelölik ki azt a keretet, amelyen belül maradv a érdek-összeütközések elkerülhetők.

16. A Felügyelet értelmezésében az összeférhetlenségi korlátok besorolhatók a „puha” korlátok és a „kemény” korlátok alcsoport valamelyikébe. A „puha” korlátok azokat a potenciális összeférhetlenségi helyzeteket szabályozzák, amelyek megfelelő tájékoztatás mellett megengedik az érdek-összeütközések kialakulását, míg a „kemény” korlátok vagy az összeférhetlenségi helyzetek kialakulásának a teljes tiltására, vagy az egyébként is jogellenes folyamatok kialakulásának a megelőzésére irányulnak.

17. A Felügyelet a „kemény” korlátok körében elvárt magatartásnak tekinti az ügyfél megbízások végrehajtásában közreműködők vonatkozásában a saját, és a rendelkezési joguk alá eső ügyfélszámlák esetében generálisan az olyan ügyletkötések tilalmát érvényesíteni, amelyek az ügyféllel ugyanazon érdekeltségi körbe esnek, vagy amelyek az ügyféllel közvetlenül megkötött ügyletet eredményeznének.

- a. Jelen ajánlás vonatkozásában az ügyféllel ugyanazon érdekeltségi körbe tartozó ügyletnek az ügyfél megbízásának az ismeretében tett ügyleteket kell tekinteni, amely ügyletek jellegüket tekintve bennfentes kereskedelmet valósítanak meg.
 - b. Jelen ajánlás vonatkozásában az ügyféllel közvetlenül megkötött ügyletnek azon ügyleteket kell érteni, amely ügyletek esetében az ügyféllel kötött ügylet ellenoldali partnere az ügyintéző vagy a rendelkezési joga alá eső más ügyfél vagy a Szolgáltató más alkalmazottja lenne.
18. A Felügyelet követendő gyakorlatnak tekinti, hogy a Szolgáltató az összeférhetlenségi politikájával, szervezeti felépítésével és ellenőrzési gyakorlatával elkerülje az összeférhetlenséghez vezető érdek-összeütközések kialakulását. Ez történhet többek között az összeférhetlenség során egymással szemben álló felek:
- közötti információáramlás megelőzésével, ellenőrzésével;
 - elkülönült felügyeletével;
 - javadalmazási kapcsolatainak függetlenítésével;
 - tranzakcióik ellenőrzésével, korlátozásával.

III/IV. Alapelv:

A Felügyelet álláspontja szerint érdek-összeütközést okozhatnak a befektetési szolgáltatás nyújtásában érintett személyek és a Szolgáltató ügyfele között az érintett személyek saját számlás ügyletei.

19. A Felügyelet elismeri azt a tényt, hogy az *érintett személyeknek* is joga van szuverén döntéseket hozni saját befektetéseit illetően, ugyanakkor fontosnak tartja, hogy a Szolgáltató kellő időben és tartalommal, információval rendelkezzen ezen ügyletekről annak érdekében, hogy képes legyen megelőzni az ebből fakadó összeférhetlenségi helyzeteket.
- a. Jelen ajánlás vonatkozásában érintett személynek kell tekinteni a Szolgáltató alkalmazottait, a vezető állású tisztségviselőit, a közvetítőit, továbbá minden olyan természetes személyt, aki *az adott ügylet vonatkozásában* közvetlenül részt vesz a szolgáltatás nyújtásában, illetve e személyekkel közös háztartásban élőket vagy közeli hozzátartozókat.
20. A Szolgáltatónak az érintett személyek közül azonosítania kell azokat, akik általánosságban, vagy egy adott szolgáltatás nyújtása során bennfentes kereskedelem megvalósítására alkalmas információkhoz, értékpapír titkokhoz, vagy egyéb összeférhetlenséghez vezető információkhoz férhetnek hozzá.
21. A Szolgáltatónak az érintett személyek közül azonosítania kell azokat, akik az ügyfél felhatalmazása alapján rendelkezési joggal rendelkeznek egy- vagy több ügyfél számlája felett.
22. A Felügyelet a „puha” korlátok körében elvárt magatartásnak tekinti, hogy a Szolgáltató elkülönült ellenőrzési mechanizmusokkal felügyelje az érintett személyek személyes ügyleteit.
23. Az érintett személyek saját ügyleteire vonatkozó korlátozásoknak ki kell térniük a számlavezetési információk megadására – lehetőség szerint a Szolgáltató alkalmazottja az értékpapír számláját a Szolgáltatónál köteles vezetni – az engedélyezett értékpapír műveletekre, egyes értékpapírok és pozíciók esetében a minimális tartási időre, szükség esetén az általános érvényű tiltásra.

IV. Nyilvántartások

IV/I. Alapelv:

A Felügyelet követendő gyakorlatnak tartja, hogy a Szolgáltató folyamatos nyilvántartást vezessen az általa végzett azon befektetési szolgáltatásokról, kiegészítő szolgáltatásokról – hitelintézeti befektetési szolgáltató a releváns pénzügyi szolgáltatásokról is – amelyekkel kapcsolatosan az érdek-összeütközéshez vezető körülmények felmerülhetnek.

24. A Felügyelet értelmezésében az összeférhetetlenség hatékony kezelésének része a potenciálisan összeférhetetlenséget eredményező helyzetek feltérképezése (összeférhetetlenségi mátrix), az összeférhetetlenséget megelőző belső eljárásrendek, szervezeti felépítés és munkafolyamat szabályozás kialakítása, az ellenőrzési területek, ellenőrzési pontok kialakítása, illetve a megfelelő dokumentálás.

25. A Felügyelet elvárja, hogy a Szolgáltató az összeférhetetlenségi mátrixban a lehetséges érdek-összeütközések felsorolását témakörönként mutassa be, illetve jelezze az érdek-összeütközés lehetséges szereplőit – a Szolgáltató, a Szolgáltató alkalmazottja, ügyfél – és azt, hogy az érdek-összeütközés okozhat-e kárt az ügyfélnek.

26. A Felügyelet az összeférhetetlenségi mátrix tartalmával kapcsolatban elvárja, hogy abban szerepeljen továbbá, hogy mely szervezeti egység, funkció lehet érintett, melyek az érdek-összeütközés kezelésére alkalmazott kontroll rendszer elemei, mely szabályzatok relevánsak az érdek-összeütközés kezelése kapcsán, illetve fel kell tüntetni a kontroll végrehajtásáért felelős szervezeti egységet.

IV/II. Alapelv:

A Felügyelet elvárt magatartásnak tartja, hogy a Szolgáltató folyamatos nyilvántartást vezessen a ténylegesen kialakult összeférhetetlenségekről, illetve azon esetekről, amelyeket az összeférhetetlenség megállapítása miatt az illetékes területre bejelentenek.

27. A Felügyelet elvárja, hogy a tényleges összeférhetetlenségi és összeférhetetlenség gyanús esetek nyilvántartása során a Szolgáltató rögzítse az érdek-összeütközés lényegét, az érintett személyeket ügyfelek, dolgozók, harmadik személyek vonatkozásában, az összeférhetetlenség feloldására javasolt lépést, illetve az észlelés, bejelentés, feloldás időpontját.

- a. Jelen ajánlás vonatkozásában összeférhetetlenség gyanús esetnek a bejelentésre indult eljárások vagy a belső ellenőrzés, compliance terület által vizsgálatra szűrőpróbaszerűen vagy meghatározott paraméterek alapján kiválasztott esetek minősülnek.
- b. Jelen ajánlás vonatkozásában összeférhetetlenségi esetnek az összeférhetetlenség gyanús esetek közül azok minősülnek, amelyek esetében tényleges összeférhetetlenségi helyzet alakult ki, függetlenül attól, hogy ez az ügyfélnek hátrányt okozott e.

28. A Felügyelet követendő gyakorlatnak tekinti, hogy a Szolgáltató a nyilvántartásba bekerülő ügyletek, termékek további sorsát dokumentált módon kövesse nyomon az érdek-összeütközés végleges feloldásáig.

29. A nyomon követés magában foglalja többek között a megtett intézkedések, szabályzatmódosítások, eljárásrendi, szervezeti változtatások dokumentálását.

30. A Felügyelet követendő gyakorlatnak tartja, hogy a Szolgáltató a nyilvántartásba bekerült információkat a bejelentés időpontjától, illetve az érdek-összeütközéssel kapcsolatos helyzet megszűnésétől legalább 5 évig őrizze meg.

IV/III. Alapelv:

A Felügyelet követendő gyakorlatnak tartja, hogy a Szolgáltató folyamatos, naprakész és teljes körű információval rendelkezzen az érintett személyek saját ügyleteiről.

31. A Felügyelet elvárja, hogy a Szolgáltató gondoskodjon arról, hogy az érintett személyek saját ügyleteiről a potenciális összeférhetlenségi helyzetek kezelése érdekében teljes körű információval rendelkezzen.

32. Az érintett személyek saját ügyletei nyilvántartásának alkalmasnak kell lenni a napon belüli időrendiség megállapítására is.

33. A Felügyelet álláspontja alapján a Szolgáltatóknak az érintett személynek nem minősülő alkalmazottak vonatkozásában is célszerű nyilvántartást vezetni a belső szabályzatában meghatározott ügyletek esetében. Jelentésköteles ügyleteknek kell lenniük legalább a Szolgáltató által kibocsátott pénzügyi eszközöknek, illetve azon pénzügyi eszközöknek, amelyek kibocsátása során a Szolgáltató közreműködött, vagy amelyek vonatkozásában a Szolgáltató befektetési elemzést készített.

34. A személyes ügyletek nyilvántartását az érintett személy vonatkozásában legalább 5 évig meg kell őrizni.

V. Záró rendelkezések

35. Az ajánlás a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény 21. § c) pontja szerint kiadott – kötelező erővel nem rendelkező – ajánlás, amely ismerteti a Felügyelet jogalkalmazási gyakorlatának alapjait.

36. A Felügyelet elnöke által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, a Felügyelet jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.

37. A Felügyelet felhívja a figyelmet arra, hogy a Szolgáltatók az ajánlás tartalmát szabályzatuk részévé tehetik. Ebben az esetben a Szolgáltatók jogosultak feltüntetni, hogy az adott szabályzatban foglaltak megfelelnek a Felügyelet elnöke által kiadott, vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a Szolgáltatók csupán az ajánlás egyes részeit kívánják szabályzataikban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerüljék, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazzák.